

Posudek na bakalářskou práci Anety Doskočilové :Vyprávění dětí školního věku – jejich folkstories

Vedoucí práce: PhDr. Miroslav Klusák, CSc

Tématem představené bakalářské práce je pohled na fiktivní vyprávění dětí školního věku. Narativita u dětí je relativně často zkoumané téma, ale autorce se povedlo použít zajímavý přístup pod vlivem teorie Suttona- Smithe.

Pro potřeby práce je nejprve velmi podrobně představena teorie a výzkum Suttona- Smithe, včetně postupů dalších autorů, které on použil. Důraz je kladen na vývojové charakteristiky dětských vyprávění.

Podobně vlastní výzkum autorky sleduje při stanovení cílů zejména vývojové změny u příběhů dětí, které byly nasbírány k šetření podobnému výzkumu Suttona- Smithe, i když poněkud na jiném věkovém vzorku dětí (8 – 15 let). Jelikož se jednalo o Příběhy se zápletkou, bylo cílem nalézt dalších, jemnější vývojové gradienty.

Pro analýzu dat připravila autorka i určitou metodologickou diskusi s kritérii Suttona- Smithe (teoretická citlivost). To považuji za velmi příhodné. Tento postup bývá v případě zpracování metod jiného autora velmi důležitý a je vidět, že byl použit poctivě a s vhladem.

Příběhy všech dětí tří věkových úrovní, chlapců i dívek byly postupně tříděny a analyzovány podle tří hledisek: z hlediska úrovně řešení konfliktu, povahy konfliktu a stylu řešení konfliktu. Na to jsou ještě tato hlediska porovnána, data jsou podrobena dalšími třídění.

Práce s daty je provedena metodologicky správně a přesně, čtenář může dobře sledovat a ověřit si postupy třídění. Přes takto suché konstatování, představuje bakalářská práce jednotlivé kategorie živě, prostřednictvím autentických příběhů dětí, s vyzdvižení právě hledaných kritérií a pohledů.

Výsledky vývojově orientované doprovázejí velmi zajímavé výsledky obecné. Různé pro chlapce a dívky vzhledem k povaze příběhu jako takového. Podařilo se zachytit určité vnitřní souvislosti vyprávění díky provázání různých třídění příběhů. To je asi hlavní přínos práce s ohledem na původní výzkum Suttona- Smithe (viz i kapitola diskuse), včetně zjištění, která původním odporují nebo je rozvíjejí jiným směrem.

Připomínky bych měla pouze ke čtenářskému komfortu. Uvítala bych, kdyby některá data byla prezentována přímo v textu a nikoliv jen v přílohách. Např. v úvodu kde se mluví o struktuře dat (Příloha 9) bych jako čtenář čekala větší přehled o empirickém materiálu, se kterým se bude dále pracovat. Podobně na s.27, kde začíná představování příběhů a třídění příběhů dětí ze třetí třídy podle prvního hlediska, bych uvítala nějaký úvod a také počet příběhů dívek a chlapců, které zde budou představeny a na konci této třídy i malé shrnutí, prospělo by to čtení a přechodu k šesté a deváté třídě. A potom v dalších dvou kapitolách. Také se to týká shrnutí, kde bych opět tabulku viděla raději v textu (s.45).

Samozřejmě se jedná můj subjektivní pohled, který zahrnuje určité potíže, které jsem, při jinak velmi zajímavém, čtení měla.

K obhajobě bych položila dvě otázky:

Je opravdu jedno, jestli děti příběhy psaly a připravovaly doma? Ukázalo se to nějak ve výzkumu vzhledem ke sledovaným kategoriím nebo mimo ně? Např. směřovaly příběhy do vyšší úrovně, když na jejich vymýšlení bylo více času a klidu?

Je „regres“ v deváté třídě vyvážen jinými faktory např. propracovaností zápletky, složitostí děje apod., tedy aspekty, které výzkum nesledoval?

Bakalářská práce Anety Doskočilové je velmi pěkná a zajímavá. S chutí jsem si ji přečetla. Současně splňuje nároky kladené na tento typ závěrečné práce a doporučuji ji k obhajobě.

Navrhuji hodnocení výborně.

Praha 7.6.2013

Ida Viktorová